

Профілактика вірусного гепатиту А

Вірусний гепатит А (хвороба Боткіна, хвороба брудних рук, жовтуха) – це гостра інфекційна хвороба з фекально-оральним механізмом передачі інфекції, переважним ураженням печінки і травного каналу.

Поширення вірусу відбувається переважно в теплий період року. Однак через тривалий інкубаційний та субклінічний стадії характеризується сплесками інфекцій навесні і восени.

Проблема водного фактора передачі вірусу гепатиту А в окремих регіонах стоїть дуже гостро. Особливо небезпечним для спалаху гепатиту А є весняний паводок в березні-квітні, що забезпечує вірусне забруднення води у водопровідних мережах, які перебувають в незадовільному стані.

Найбільш високий рівень захворюваності спостерігається серед дітей у віці молодше 15 років, при цьому кожні 5-10 років трапляються великі епідемії. Під час епідемії вірус дуже легко поширюється серед маленьких дітей, в результаті чого у 30-50% дітей молодше 5 років виявляються докази перенесеної інфекції.

Характерні піки при багаторічних спостереженнях, приблизно раз в 3-5 років гепатит А діагностують частіше ніж в інші роки.

Джерелом інфекції є хвора людина з будь-якими формами захворювання.

Інкубаційний період – 7-50 днів (в середньому 15-45 днів).

До вірусу сприйнятливі виключно люди, незалежно від віку. Тварини, в тому числі лабораторні, не сприйнятливі до вірусу.

Вірус гепатиту А виділяється із фекаліями хворих на гепатит та передається від людини до людини (після контакту з хворим), через воду та харчові продукти, забруднені випорожненнями хворої людини, предмети побуту та брудні руки, недотримання правил особистої гігієни.

У більшості випадків хвороба починається гостро, з підвищенням температури до 38,5⁰ С протягом перших 2-3 днів, ломота в тілі, можливим першінням у горлі. Хвора людини відчуває загальну слабкість, погіршення апетиту, нудоту, іноді характерна блювота, біль та відчуття важкості у правому підребер'ї. На третій день захворювання сеча набуває темного забарвлення (кольору міцного чаю пива). Можливе свербіння шкіри.

Приблизно у 80% хворих реєструється безжовтянична форма, що зумовлює труднощі діагностики і високу контагіозність ГА.

Загострення та рецидиви спостерігаються у 2-5% хворих. Затяжний перебіг хвороби зазвичай пов'язаний із супутніми захворюваннями, порушенням режиму та впливом інших шкідливих чинників. Після перенесеного

захворювання можливе формування ускладнень з ураженням жовчних шляхів та гастродуоденальної зони, перехід у хронічний гепатит та цироз печінки.

Після перенесеного захворювання формується стійкий, досить тривалий імунітет.

Для вірусного гепатиту А характерні спалахи які найчастіше реєструються в організованих колективах (особливо дитячих дошкільних та навчальних закладах).

Як уникнути зараження вірусом гепатиту А :

- використовувати для пиття та миття посуду лише перекип'ячену воду (воду кип'ятити не менше 10 хв., дати відстоятися);
- не використовувати для пиття, приготування їжі та миття посуду воду з незнайомих джерел водопостачання;
- не використовувати для пиття, приготування їжі та миття посуду воду з незнайомих джерел водопостачання;
- при неорганізованому відпочинку для пиття та приготування їжі мати з собою запас питної води (краще бутильовану);
- перед споживанням овочів, фруктів та ягід їх необхідно добре промити питною водою, для споживання дітьми – обдати окропом;
- чітко дотримуватися правил особистої гігієни – обов'язково мити руки з милом перед приготуванням та вживанням їжі, після кожного відвідування туалету;
- не займатись самолікуванням, при появі перших ознак захворювання терміново звернутись до лікаря.

Профілактика вірусного гепатиту А, зводиться до раннього виявлення та ізоляції хворих, заключної дезінфекції в осередку інфекції.

Особи, які контактували з хворими, підлягають медичному обстеженню протягом 35 днів на предмет виявлення ранніх симптомів хвороби. У дитячих закладах установлюють карантин на 35 днів; протягом 2-х місяців після останнього випадку захворювання на гепатит А не проводять планових щеплень.

Основними профілактичними заходами, які спрямовані на запобігання поширення захворювання вірусним гепатитом А, є покращення комунального благоустрою міст та сіл, забезпечення населення доброякісною питною водою, дотримання правил особистої гігієни при приготуванні страв, якісне миття фруктів та овочів.

Найбільш дієвим етапом з ліквідації захворюваності вірусним гепатитом А є проведення вакцинації.